

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ Κ. ΚΑΒΑΦΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

■ Αλεξάνδρα Γούτα, Κυριακή Πετρίδου

Στην αρχή, ο ποιητής συστήνει τον εαυτό του, χωρίς φανφάρες και μεγαλόστομες αναφορές: «*Είμαι Κωνσταντινουπολίτης την καταγωγήν, αλλά γεννήθηκα στην Αλεξάνδρεια - σ' ένα σπίτι της οδού Σερίφ μικρός πολύ έφυγα, και αρκετό μέρος της παιδικής μου ηλικίας το πέρασα στην Αγγλία. Κατόπιν επισκέφθην την χώραν αυτήν μεγάλος, αλλά για μικρόν χρονικόν διάστημα. Διέμεινα και στη Γαλλία. Στην εφηβικήν μου ηλικίαν κατοίκησα υπέρ τα δύο έτη στην Κωνσταντινούπολη. Στην Ελλάδα είναι πολλά χρόνια που δεν επήγα. Η τελευταία μου εργασία ήταν υπαλλήλου εις ένα κυβερνητικόν γραφείον εξαρτώμενον από το υπουργείον των Δημοσίων Έργων της Αιγύπτου. Ξέρω Αγγλικά, Γαλλικά και ολίγα Ιταλικά.*»

Μετά συστήνει την πόλη, προσωρινός της κάτοικος αυτός, έτσι πιστεύει. Αυτή τη φορά δεν φειδεται επαίνων για τις αρετές της, που μπορεί να θάμπωσαν κάπως με τους πολέμους και τα χρόνια, αλλά πάντα λαμπερές είναι, "θαυμάσιας χώρας" αρετές:

"Πάντα η Αλεξάνδρεια είναι. Λίγο να Βαδίσεις/ στην ίσια της οδό που στο Ιπποδρόμιο παύει,/ θα δεις παλάτια και μνημεία που θ' απορήσεις./ Όσο κι αν έπαθεν απ' τους πολέμους βλάβη, / όσο κι αν μίκραινε, πάντα θαυμάσια χώρα. Κ' έπειτα μ' εκδρομές, και με βιβλία, και με σπουδές διάφορες περνά η ώρα./ Το βράδυ μαγευόμεθα στην παραλία ημείς οι πέντε (με ονόματα όλοι/ πλαστά βεβαίως) κι άλλοι μερικοί Γραικοί/ απ' τους ολίγους όπου μείνανε στην πόλη. [...] Έτσι περνούν οι μέρες, κ' η διαμονή δυσάρεστη δεν είναι, γιατί, εννοείται,/ δεν πρόκειται να 'ναι παντοινή" (Από τα Κρυμμένα Ποιήματα, Έκαρος 1993)

Ο λόγος, φυσικά, για τον Κωνσταντίνο Καβάφη και την πόλη που μπορεί μεν να τον πλήγωσε πολλές φορές, αλλά ουδέποτε τον "έχασε" οριστικά: τη φημισμένη Αλεξάνδρεια.

Πόσοι χαρακτήρες των ποιημάτων του ξεπήδησαν άραγε από τους δρόμους αυτής της πόλης, τους οποίους πρωτοχάραξε ο Αλέξανδρος την

άνοιξη του 331 π.Χ., σε ηλικία μόλις 25 ετών και ολοκλήρωσαν οι Πτολεμαίοι;

Ίσως δεν θα το μάθουμε ποτέ. Αυτό που ξέρουμε, γιατί το αφηγήθηκαν τα ποιήματά του ή διασώθηκε σε μαρτυρίες, είναι η στενή του σχέση με αυτήν την πόλη, που ακόμη και σήμερα, τόσα χρόνια μετά το θάνατό του το 1933, την ημέρα μάλιστα των γενεθλίων του (29/4), τον θυμάται και διηγείται την ιστορία του στον επισκέπτη.

Οίκος ανοχής για τις ανάγκες της σάρκας, εκκλησία για τις αμαρτίες, νοσοκομείο για το θάνατο.

Οι τόποι κλειδιά για τον Καβάφη λίγο άλλαξαν από τότε που τούς άγγιξε και τον άγγιξαν. Χαρακτηριστικά τοπίοσημα το σπίτι του στην οδό Lepsius 10, που σήμερα λειτουργεί ως μουσείο, απ το παράθυρο του οποίου έβλεπε "ολίγη αγαπημένη πολιτεία".

Το σπίτι αυτό βρισκόταν στο κέντρο ενός περιέργου "τριγώνου", που σίγουρα έδινε τροφή για σκέψεις υπαρξιακού χαρακτήρα.

Κάτω από το σπίτι λειτουργούσε ένας οίκος ανοχής. Απέναντι το ελληνικό μοναστήρι του Αγίου Σάββα και κάποια στενά πιο κάτω το ελληνικό νοσοκομείο. Μετακομίζοντας στο σπίτι αυτό, ο Καβάφης φαίνεται πως είχε πει: «*Πού θα μπορούσα να ζήσω καλύτερα; Κάτω από μένα ο οίκος που θεραπεύει τις ανάγκες της σάρκας, απέναντι η εκκλησία όπου συγχωρούνται οι αμαρτίες και παρακάτω το νοσοκομείο όπου πεθαίνουμε.*»

Κι όντως, εκεί, σε εκείνο το νοσοκομείο άφησε την τελευταία του πνοή στις 2 τα ξημερώματα, εκεί σε εκείνον τον ναό εψάλη η νεκρώσιμη ακολουθία του.

Ατενίζοντας τη Μεσόγειο από το ξενοδοχείο "Metropole"

Δεύτερο χαρακτηριστικό τοπίοσημο, το ξενοδοχείο "Metropole" στη φημισμένη παραλιακή λεωφόρο Κορνίς, στον πρώτο όροφο του οποίου στεγαζόταν στα χρόνια του ποιητή η αιγυπτιακή εταιρεία αρδεύσεων, στην οποία εργάστηκε για τριάντα ολόκληρα χρόνια.

Μπαίνοντας στο κτήριο, ο επισκέπτης βλέπει έναν χώρο όπου τα ρολόγια σταμάτησαν στην εποχή του Καβάφη: σκαλιστά ξύλινα πορτάκια, μαντεμένα ρολά κι ένας ανελκυστήρας με συρματόσχοινο, χωρίς φρεάτιο... Πόσες φορές να τον χρησιμοποιούσε ο ποιητής; Πόσες φορές να στάθηκε να ατενίσει τη Μεσόγειο από το παράθυρο του γραφείου του;

Η στενή σχέση του Καβάφη με την Αλεξάνδρεια δεν ήταν πάντα αγάπης: *Μισώ τον κόσμο εδώ ως με μισεί/ εδώ που την ζωή μου την μισή επέρασα και άδικα την χάλασα.* Κι όμως, παρόλα αυτά, λίγο αργότερα, με την ψυχή πιο γαλννεμένη, *Η πόλις θα σε ακολουθεί/Στους δρόμους θα γυρνάς τους ίδιους/Και στες γειτονιές τες ίδιες θα γερνάς/ Και μες στα ίδια σπίτια αυτά θ' ασπρίζεις..*

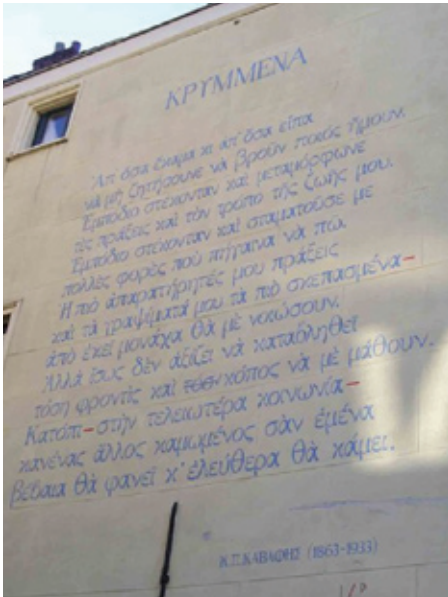
Παρόλα αυτά, όταν σε μεγάλη ηλικία κάποιος φίλος του τον προσκάλεσε να εγκατασταθεί στην Αθήνα, αρνήθηκε και του απάντησε «*Η πλατεία Mohammed Aly είναι η θεία μου, η οδός Cherif Pacha η πρώτη μου ξαδέρφη και η οδός Ramleh η δεύτερη. Πώς μπορώ να τις εγκαταλείψω;*»

"Μα όταν νόμιζε πως ήταν μόνος, μουρμούριζε" Τα ποιήματά του μιλάνε για εκείνον καλύτερα από κάθε βιογραφικό. Πώς ήταν όμως σαν άνθρωπος στη ζωή του;

www.kopanakinews.wordpress.com

Ποίημα του Κ.Π. Καβάφη σε τοίχο κτηρίου, στην πόλη Λέιπτιν της Ολλανδίας. Πηγή φωτογραφίας: wikipedia.

Μια γυναίκα διηγείται πώς τον θυμάται από όταν επισκεπτόταν τους γονείς της, παιδί η ίδια τότε: ένας άντρας κάτωχρος, με ρούχα σκούρα. Ο λαίμος του δεμένος με επιδέσμους (έπασχε από καρκίνο του λάρυγγα και είχε κάνει τότε επέμβαση).

Καλά-καλά δεν μπορούσε να μιλήσει, η φωνή του είχε σχεδόν χαθεί, μα όταν νόμιζε πως ήταν μόνος του μουρμούριζε...

Ο άνθρωπος του πλήθους του "Άλαν Πόε στην Ομόνοια

Άλλο περιστατικό που "μιλάει" εύγλωττα για το χαρακτήρα του ποιητή περιγράφει ο Ι.Α. Σαρεγιάννης (1946): «Οι γιατροί συμβούλεψαν τον Καβάφη μετά την εγχείρησή του στο νοσοκομείο του Ερυθρού Σταυρού, να πάγει στην εξοχή για να αναλάβει. Ο ποιητής ανέβηκε στην Κηφισιά στο αναρρωτήριο «Αναγέννηση». [...] Στην Κηφισιά δεν κάθισε πολύ καιρό. Φώναξαν και διαμαρτύρονταν οι γιατροί του. Εκείνος δεν τους άκουσε. Κατέβηκε στην Αθήνα και εγκαταστάθηκε στην Ομόνοια. Το ξενοδοχείο του όμως με τα πελώρια σαλόνια του δεν κατόρθωνε να τον συγκρατήσει, ούτε σαν ήταν περιτριγυρισμένος από ένα σωρό φίλους, περιέργους ή θαυμαστές. Ένα απόγευμα αργά που είμαστε μαζεμένοι γύρω του καμιά εικοσαριά, μας ζήτησε "συγγνώμην" και μας άφησε "για λίγα λεπτά" για να ανέβει, όπως μας είπε, στο δωμάτιό του. Αργούσε όμως και επειδή θαζόμοιεν έφυγα χωρίς να τον αποχαιρετήσω. Δεν είχα απομακρυνθεί πολύ από το ξενοδοχείο του και τον αντιλήφθηκα να τριγυρνά μέσα στο πλήθος της Ομόνοιας. Δεν τον πλησίασα: τον παρακολούθησα από μακριά και τον είδα να μπαίνει και να βγαίνει στην οδό Αθηνάς, στην οδό Αγίου Κωνσταντίνου και στους άλλους γύρω δρόμους. Περπατούσε βιαστικά, με το κεφάλι μισογερμένο δεξιά και προς τα πάνω, με τα μεγάλα δάκτυλα των χεριών του μισοκωμένα στις μασχάλες του γελέκου. Έμοιαζε προχωρώντας να αναπνέει με πδονή τη σκόνη και τις

μυρωδιές της πόλης, που την ώρα εκείνη άρχιζε να πρωτανάβει τα νυχτερινά της φώτα. Την ίδια σκηνή την είχα αντικρίσει κάμποσες φορές στην Αλεξάνδρεια, σε δρόμους και σε ώρες πολυσύχναστες. Ποτέ όμως, όπως εκείνο το βράδυ στην Ομόνοια, δεν είχα αντιληφτεί το πόσο ο Καβάφης έμοιαζε σαν αδελφός στον άνθρωπο του πλήθους του Ροε".

Χρόνων επεξεργασία για έναν στίχο!

Διαβάτης βιαστικός, ποιητής χωρίς φωνή, που όμως το μουρμουρητό της ψυχής του έφτιαξε θαύματα: έγραψε εκατοντάδες ποιήματα. Μεταξύ αυτών, τα 154 που αναγνώρισε ο ίδιος (γνωστά και ως "Αναγνωρισμένα"), τα 37 που αποκήρυξε (τα "αποκηρυγμένα", ποιήματα ως επί το πλείστον νεανικά, γραμμένα σε ρομαντική καθαρεύουσα), τα 75 "Ανέκδοτα" (βρέθηκαν τελειωμένα στα χαρτιά του) και τα 30 "Ατελή" (βρέθηκαν στα χαρτιά του χωρίς να έχουν πάρει την οριστική τους μορφή).

Εδώ δεν θα υπενθυμίσουμε ποιες και πόσες συλλογές εξέδωσε. Θα πούμε, όμως, για το πώς ο ποιητής επεξεργαζόταν ξανά και ξανά τον ίδιο στίχο, κάποιες φορές ακόμη και για χρόνια (!) προτού τον "ξεπροβοδίσει" και τον αφήσει να φτάσει στην τυπωμένη μορφή του. Γι' αυτό άλλωστε, σε αρκετές από τις εκδόσεις του υπάρχουν διορθώσεις από το χέρι του...

160 συνθέσεις λόγιας μουσικής για τα ποιήματα του Καβάφη

Ο Κωνσταντίνος Καβάφης δεν είναι απλά ο πιο μεταφρασμένος Έλληνας ποιητής, αλλά και αυτός που τα ποιήματά του έτυχαν των περισσότερων μελοποιήσεων.

Σύμφωνα με τον μουσικολόγο Γιώργο Μονεμβασιτή, έχουν καταμετρηθεί 160 συνθέσεις λόγιας μουσικής, που έντυσαν ποιήματα του Κωνσταντίνου Π. Καβάφη, χωρίς να συνοπολογίζονται ενδεχόμενες εργασίες συνθετών της ελληνικής διασποράς.

Ένας "αντισυμβατικός" μαέστρος και ένας φιλόσοφος δανδής των σαλονιών

Ποιος ήταν όμως ο πρώτος συνθέτης που τόλμησε να ντύσει τους στίχους με νότες; Ίσως λίγοι το γνωρίζουν, αλλά ήταν ο Δημήτρης Μητρόπουλος. Την πρώτη συνάντησή τους περιγράφει γλαφυρά ο Μένης Κουμανταρέας, στο "Το Show είναι των Ελλήνων":

Ο ένας είναι ο 69άχρονος ποιητής που επισκέπτεται την Αθήνα για τέταρτη- και τελευταία- φορά, μείγμα σχολάρχη με αγγιζούσα προφορά, δανδή των σαλονιών και περιπαικτικού φιλοσόφου, φοράει ένα καφέ φουλάρι διότι έχει μόλις υποστεί τραχειοστομία οπότε η βαθιά φωνή του με τ' απότομα τσακίσματα ακούγεται σαν εγαστρίμυθι.

Ο άλλος είναι ο 35άρης μαέστρος που εμφανίζεται με αντισυμβατικά ρούχα, ένα κίτρινο πουκάμισο με το γιακά "α λα Μπάυρον", και θα τραγουδήσει στο πιάνο κάποια ποιήματα του πρώτου, τα οποία μελοποίησε. Πρόκειται για τον Κ.Π. Καβάφη και τον Δ. Μητρόπουλο που πρωτοσυναντιούνται το 1932 στο μεγαλόσχημο αστικό σπίτι της κριτικού Ελένης Ουράνη, μαζί με το

λογοτεχνικό κατεστημένο της δεκαετίας του '30. Οι δύο τους είχαν ανταλλάξει από νωρίς αλληλογραφία σχετική με την επιθυμία του Μητρόπουλου να μελοποιήσει τον Καβάφη.

Ορθογωνικό πολεοδομικό σχέδιο με διασταυρούμενες κεντρικές οδούς

«...ελθών δε ες Κάνωβον και κατά την λίμνην την Μαρίαν περιπεύσας αποβαίνει, όπου νυν Αλεξάνδρεια πόλις ώκισται, Αλεξάνδρου επώνυμος, και έδοξεν αυτώ ο χώρος κάλλιστος κτίσαι εν αυτώ πόλιν και γενέσθαι αν ευδαίμονα την πόλιν, πόθος ουν λαμβάνει αυτόν του έργου, και αυτός τα σημεία τη πόλει έθηκεν, ίνα τε αγοράν εν αυτή δειμάσθαι έδει και ιερά όσα και θεών ώντινων, των μεν Ελληνικών, Ίσιδος δε Αιγυπτίας, και το τείχος η περιβεβλήσθαι.»

Αρριανός, Αλεξάνδρου Ανάβασις Γ.1.5.

www.imverias.blogspot.gr

Ας αφήσουμε όμως τον ποιητή και ας δούμε την πόλη του. Κατά το πέρασμά του από την Αίγυπτο το 333 π.Χ. ο Αλέξανδρος εμπιστεύτηκε τον Έλληνα αρχιτέκτονα Δεινοκράτη τον Ρόδιο για να χτίσει την πόλη βάσει ορθογωνίου πολεοδομικού σχεδίου, με διασταυρούμενες κεντρικές οδούς.

Η νέα πόλη περιέβαλε ένα παλιό αιγυπτιακό χωριό (Ρακώτις), το οποίο αργότερα αποτέλεσε το οικιστικό κέντρο των ιθαγενών, σύμφωνα με σχετικό λήμμα της wikipedia. Η πόλη άρχισε να ακμάζει, όταν έγινε πρωτεύουσα της Αιγύπτου μετά το θάνατο του Αλεξάνδρου και κατά τη βασιλεία του Πτολεμαίου Α', γιου του Λάγου και ιδρυτή της δυναστείας των Πτολεμαίων ή Λαγιδών.

Από το πρώτο ήμισυ του 3ου αιώνα π.Χ. η Αλεξάνδρεια στολίζεται με μνημεία και αποκτά σταδιακά το χαρακτήρα με τον οποίο θα μείνει γνωστή μέχρι το τέλος της Αρχαιότητας: τα Ανάκτορα, το Μουσείο, τη Βιβλιοθήκη, το Σεράπειον (ναός αφιερωμένος στον ελληνοαιγυπτιακό μυστηριακό θεό Σέραπι), το ναό της Ίσιδος, αγορές, το θέατρο και φυσικά ένα από τα επτά θαύματα της Αρχαιότητας, το φάρο του Σώστρατου πάνω στο νησί Φάρος, από όπου πήραν και το όνομά τους οι φάροι.

Για περισσότερο από μία χιλιετία και μέχρι την κατάκτησή της από τους Άραβες το 641, η Αλεξάνδρεια θα παραμείνει η πολιτιστική και διανοητική πρωτεύουσα του ανατολικού μεσογειακού κόσμου, αφού είχε υπάρξει και πολιτική πρωτεύουσα της Αιγύπτου κατά την ελληνιστική εποχή.

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΛΗ ΑΦΙΕΡΩΜΑ ΣΤΟΝ Κ. ΚΑΒΑΦΗ ΚΑΙ ΤΗΝ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Συνέχεια από τη σελίδα 13

Φιλόδοξα project όπως το εικονιζόμενο των Skidmore, Owings και Merrill LLP για την ανάδειξη του ανατολικού λιμένα, διεκδικούν ν' αφήσουν τη δική τους σφραγίδα στην πόλη. Πηγή φωτογραφίας: chi-athinaeum.org.

Ευκλείδης, Αρχιμήδης, Ερατοσθένης

Η εποχή αυτή ήταν η χρυσή περίοδος της πόλης, όταν ανεγέρθηκαν μέγαρα και μνημεία, η βασιλική συνοικία με τους βοτανικούς κήπους, ναοί και τάφοι που σώζονται μέχρι σήμερα και βέβαια το περίφημο μουσείο, το μοναδικό αυτό ερευνητικό κέντρο του αρχαίου κόσμου, μέρος του οποίου ήταν η **Αλεξανδρινή Βιβλιοθήκη**, μια πραγματική πηγή γνώσης με χιλιάδες τόμους που συγκέντρωνε τους λογίους της εποχής και γενικότερα ανθρώπους του πνεύματος. **Από εδώ πέρασαν - και άφησαν τη σφραγίδα τους - προσωπικότητες όπως ο Αριστοφάνης ο Βυζάντιος, ο Ευκλείδης, ο Αρχιμήδης και ο Ερατοσθένης**, που υπολόγισε με αρκετή ακρίβεια την περίμετρο της γης. Από αυτόν το φάρο της γνώσης, όπως και από το Φάρο που χτίστηκε τον 3ο αιώνα π.Χ. στην άκρη του λιμανιού και ήταν ένα από τα θαύματα του αρχαίου κόσμου, δυστυχώς δεν σώζεται τίποτα στις μέρες μας.

Πόλη μήκους 35 και πλάτους 3 χλμ...

Σήμερα, η Αλεξάνδρεια συγκρίνεται πληθυσμιακά με την Αθήνα, διατηρώντας μια ιδιαίτερη σχέση με τη θάλασσα όπως η Θεσσαλονίκη. **Μπορεί να απλώνεται επί 35 χιλιόμετρα κατά μήκος της θάλασσας, αλλά το πλάτος της είναι μικρό (μόλις και ξεπερνά -σε κάποια σημεία- τα 3 χλμ), οπότε οι κυριότερες δραστηριότητές της συνορεύουν με τη Μεσόγειο.**

Στη βόρεια άκρη του λιμανιού της έστεκε κάποτε ο περίφημος Φάρος της. Σήμερα, τον έχει αντικαταστήσει το **φρούριο του Κάιτ Μπέη**, που με

μισή χιλιετηρίδα ζωής, θεωρείται το πιο αναγνωρισμένο μνημείο της πόλης.

Τζαμιά μαυριτανικού στυλ, ξενοδοχεία αποικιακής αρχιτεκτονικής, τα ατμοσφαιρικά ζαχαροπλαστεία της πλατείας Ζαχλούλ με τα αιγυπτιακά τέμποτεία και παλιές πολυκατοικίες σε διάφορα χρώματα συμπληρώνουν τη φυσιογνωμία της.

Bibliotheca Alexandrina. Ο βασικός χώρος ανάγνωσης βρίσκεται κάτω από μια οροφή ύψους 33 μέτρων -στο ψηλότερο σημείο της- φτιαγμένη από γυάλινα πάνελ, που "κλίνει" προς την πλευρά της θάλασσας, με διάμετρο 160 μέτρων. Οι τοίχοι της Βιβλιοθήκης είναι φτιαγμένοι από γκρίζο γρανίτη του Ασουάν, χαραγμένοι με χαρακτήρες από 120 διαφορετικά συγγράμματα. Πηγή φωτογραφίας: Openbuildings.com.

Bibliotheca Alexandrina

Αν τα κτήρια αυτά θυμίζουν το ιστορικό παρελθόν της πόλης και τη Μπελ Εποκ, εκείνο που απλώνεται στην άκρη της παραλιακής λεωφόρου

μιλάει για το παρόν και το μέλλον της, τιμώντας ταυτόχρονα το χθες.

Η περίφημη "**Bibliotheca Alexandrina**", η νέα εκδοχή της Βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας, φιλοξενεί 8 εκατ. τόμους σε ένα κτήριο εντυπωσιακής αρχιτεκτονικής. Για την όψη της νέας Βιβλιοθήκης συνεργάστηκαν στενά το αιγυπτιακό κράτος, η UNESCO και η ομάδα των Νορβηγών αρχιτεκτόνων-σχεδιαστών της (**Snohetta Hamza Consortium**).

Ο κυρίως χώρος ανάγνωσης καλύπτει εμβαδόν αρκετών χιλιάδων τετραγωνικών μέτρων, χωρίς μάλιστα να συνοπολογίζονται **συνεδριακά κέντρα, ειδικές βιβλιοθήκες, χώροι πολυμέσων, τα τέσσερα μουσεία και οι ισάριθμες γκαλερί τέχνης που στεγάζει ή το πλανητάριο.**

Ο βασικός χώρος ανάγνωσης βρίσκεται κάτω από μια οροφή ύψους 33 μέτρων -στο ψηλότερο σημείο της- φτιαγμένη από γυάλινα πάνελ, που "κλίνει" προς την πλευρά της θάλασσας, με διάμετρο 160 μέτρων. Οι τοίχοι της είναι φτιαγμένοι από γκρίζο γρανίτη του Ασουάν, χαραγμένοι με χαρακτήρες (γράμματα) από 120 διαφορετικά συγγράμματα, ενώ συνολικά απλώνεται σε 11 επίπεδα (τέσσερα υπόγεια και επτά υπέργεια). Η Βιβλιοθήκη ολοκληρώθηκε το 2002. Αν υπήρχε στα χρόνια του, δεν αποκλείεται ο Καβάφης να σύχναζε εκεί...

Σήμερα, η Αλεξάνδρεια αλλάζει. Νέα φιλόδοξα αρχιτεκτονικά project (όπως αυτό για την ανάδειξη της περιοχής του ιστορικού ανατολικού λιμένα και της νέας Βιβλιοθήκης από τους Skidmore, Owings και Merrill LLP), διεκδικούν να της αφήσουν τη σφραγίδα τους. Η σφραγίδα του παρελθόντος, όμως, θα είναι πάντα πιο ισχυρή...

**Το παρόν αφιέρωμα στο "Τεχνογράφημα" έγινε με αφορμή την κήρυξη του 2013 ως Έτους Κωνσταντίνου Καβάφη. Η UNESCO κάθε χρόνο τιμά προσωπικότητες και εορτάζει γεγονότα, που έχουν συμβάλει στην ανάπτυξη της Επιστήμης, της Εκπαίδευσης, του Πολιτισμού και της Επικοινωνίας. Συμμετέχει στις ημέρες μνήμης ιστορικών γεγονότων και στις επετείους σημαντικών ανθρώπων ουσιαστικής διεθνούς ακτινοβολίας, που εορτάζονται από τα κράτη μέλη, με σκοπό να τους προσδώσει μια οικουμενική διάσταση και σημασία.*

Συνέχεια από τη σελίδα 18

Οι 150 δείκτες απαντούν σε 180 ερωτήματα για την πόλη. Ο εορτασμός των 100 χρόνων από την απελευθέρωση της πόλης, έδωσε αφορμή για τη δημιουργία ενός πλήρους καταλόγου σημαντικών-δεικτών μνήμης για όλα τα σημαντικά μνημεία, τόπους, γεγονότα και προσωπικότητες, που είναι αναγκαίο να «αποκαλυφθούν» στα μάτια του σύγχρονου περιπατητή της πόλης. Ακόμη, σημαντικά κτήρια και αρχιτεκτονικά σύνολα του 19ου και 20ού αιώνα έβρεπε να σημανθούν, γιατί παίζουν σημαντικό ρόλο στο αρχιτεκτονικό γίγνεσθαι και την κοινωνική ιστορία της πόλης. Η σήμανση - πληροφόρηση επεκτείνεται και στα παλαιοχριστιανικά και βυζαντινά μνημεία της πόλης, που είναι χαρακτηρισμένα μνημεία πα-

γκόσμιας κληρονομιάς της UNESCO, τους μεταβυζαντινούς ναούς, τα οθωμανικά μνημεία, και γενικά όλα τα σημαντικά κτήρια που αποτελούν την αρχιτεκτονική κληρονομιά της πόλης.

Οι πρώτοι δείκτες εκτιμάται ότι θα έχουν τοποθετηθεί την άνοιξη. **Μέχρι το Μάιο υπολογίζεται ότι θα έχουν εγκατασταθεί δείκτες στην Πλατεία Ελευθερίας, την Πλατεία Αρχαίας Αγοράς, τα Λαδάδικα, την Τράπεζα Θεσσαλονίκης των Αλλατινί (Στοά Μαλακοπής), το σημείο δολοφονίας του Γρηγόρη Λαμπράκη, το Βιβλιοπωλείο «Μόλχο» και τον Φραγκομαχαλά.**

Την επιμέλεια στη συγγραφή του υλικού, στη συνεργασία με ιστορικούς και ερευνητές για τη συλλογή των πληροφοριών και τη συγγραφή των κειμένων είχε το Κέντρο Ιστορίας Θεσσαλονίκης

Τη δε εποπτεία των εργασιών ανέλαβε τριμελής επιτροπή, αποτελούμενη από τους Γιώργο Αναστασιάδη, καθηγητή Πανεπιστημίου, Αντώνη Σατραζάνη, προϊστάμενο του ΚΙΘ, και Χρήστο Ζαφείρη, δημοσιογράφο-συγγραφέα.

Το Μορφωτικό Ίδρυμα της ΕΣΗΕΜ-Θ ανέλαβε το συντονισμό, τη διαχείριση και την επιμέλεια της παραγωγής. Η χρηματοδότηση του έργου εξασφαλίστηκε από το ευρωπαϊκό «Πράσινο ταμείο», αλλά και κονδύλια του οργανισμού «Θεσσαλονίκη 2012». Η συνολική μελέτη εφαρμογής τέθηκε υπόψη του υπουργείου Περιβάλλοντος, Ενέργειας, Κλιματικής Αλλαγής και παραπέμφθηκε στην Εταιρεία Ενοποίησης Αρχαιολογικών Χώρων Απτικής, που καταρχήν ενέκρινε τη χρηματοδότησή της. ■